

ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО СИНДРОМУ ТРИВАЛОГО ЗДАВЛЮВАННЯ ТА ЗАХОДІВ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ДАНІЙ ПАТОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Гаркуша Максим Анатолійович

к.мед.н., асистент кафедри травматології та ортопедії

Богуславська Анастасія Денисівна

Продан Юлія Олександрівна

студентки 5 курсу

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

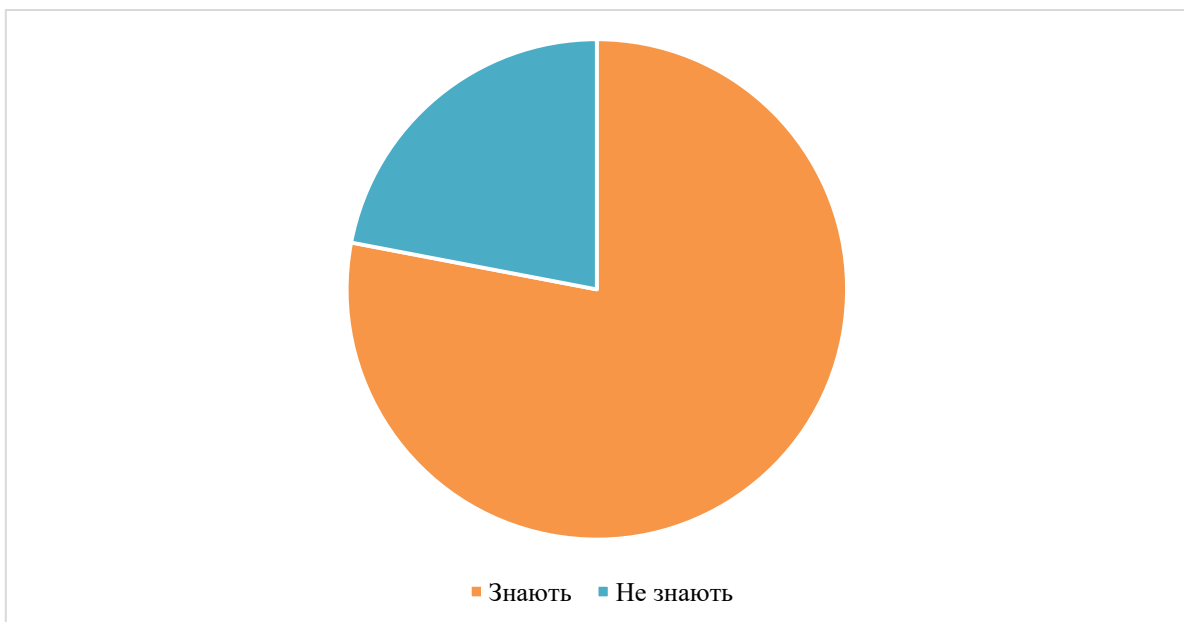
Вступ. На жаль сьогодні під час війни у світі люди дуже часто опиняються під завалами зруйнованих будівель, уламками дерев, тощо. Одним із наслідків цього є розвиток синдрому тривалого здавлення. Синдром тривалого здавлення - це стан, який розвивається у постраждалих внаслідок тривалого тиску або роздавлення м'яких тканин тіла [3]. За дослідженням різних авторів, під час воєнних дій синдром тривалого здавлення (СТЗ), або як його ще називають краш-синдром, зустрічається з частотою 3-5%, а під час землетрусів СТЗ зустрічається у 5,0-7,0% від усіх уражень. Тож знати перші прояви цього синдрому, а також, як надати домедичну допомогу є дуже важливим для кожної людини [1, 2].

Ціль роботи. З'ясувати обізнаність населення України щодо синдрому тривалого здавлення та заходів щодо оказання першої домедичної допомоги при даному синдромі в умовах війни.

Матеріали та методи. Було проведено опитування серед 250 осіб, з них 72% жінок та 28% чоловіків, за допомогою гугл-форми "Обізнаність населення щодо синдрому тривалого здавлення та заходів першої домедичної допомоги при даній патології під час війни!". Опитуванні зазначили свою стать, чи знають вони про даний синдром, умови його виникнення, клінічні симптоми у потерпілих, що виникають у даному випадку, чи стикалися з ним особисто. Респонденти вказували, чи вміють вони надавати першу домедичну допомогу

та на шкалі від 1 до 10 вказували свій рівень володіння даними навичками. Також учасники обирали заходи першої домедичної допомоги, яких на їх думку потрібно дотримуватися та вказували наслідки, до яких може призвести несвоєчасне надання домедичної допомоги постраждалим.

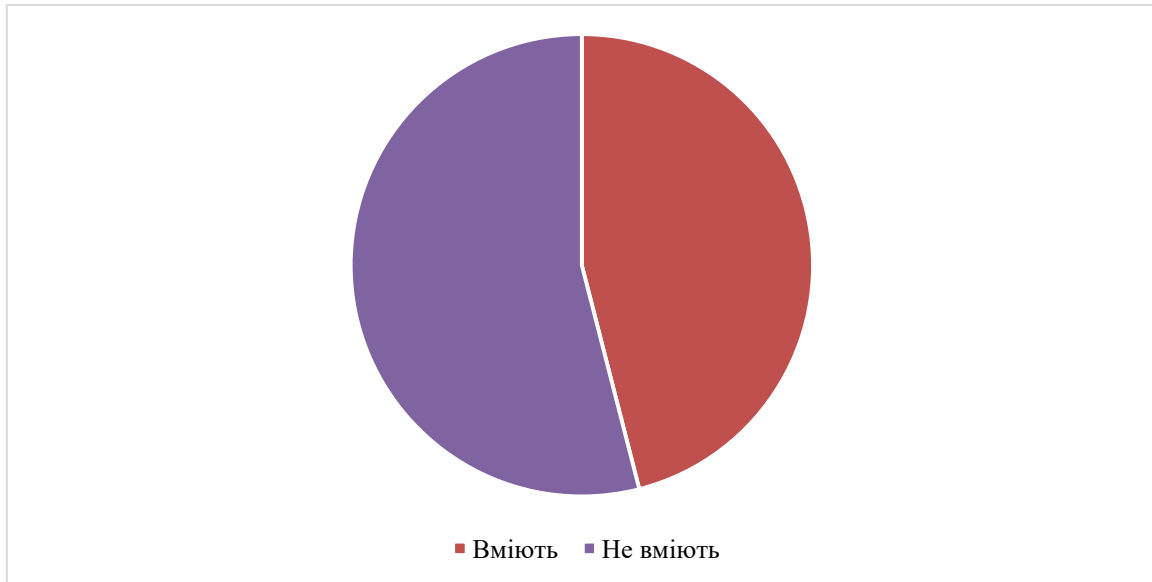
Результати дослідження та їх обговорення. За результатами проведеного опитування 78% респондентів знають, що таке синдром тривалого здавлювання, 22% - ні (Мал. 1). З усіх опитаних 92% ніколи не стикалися з ним особисто. 86% вказали, що краш-синдром виникає при довготривалому здавлюванні кінцівки під час аварії чи катастрофи, 78% - при довготривалому прикритті кінцівки каменем, ґрунтом або твердим предметом, 70% - при довготривалому стисканні тканин під час перебування в нерухомості, 24% - при довготривалому стоянні або сидінні на одному місці, 22% - при компресійних захворюваннях, 22% при хірургічних втручаннях та 8% при утопленні. Серед вказаних симптомів найбільше всього респонденти обирали затемнення та посиніння задіяної ділянки (76%), набряк задіяної ділянки (66%), біль у задіяній ділянки (52%). 12% серед опитаних не знали як відповісти на це запитання.

Мал. 1. Обізнаність населення щодо синдрому тривалого здавлення

46% осіб зазначили, що вміють надавати першу домедичну допомогу потерпілому з синдромом тривалого здавлювання (Мал. 2). Серед запропонованих заходів домедичної допомоги 96% респондентів зазначили, що

необхідно викликати швидку допомогу, 90% - не залишати потерпілого без нагляду, 76% - забезпечити доступ до повітря, 58% - зняти тиск з ураженої ділянки, якщо це можливо, та 50% - провести штучну вентиляцію та кардіопульмональну реанімацію.

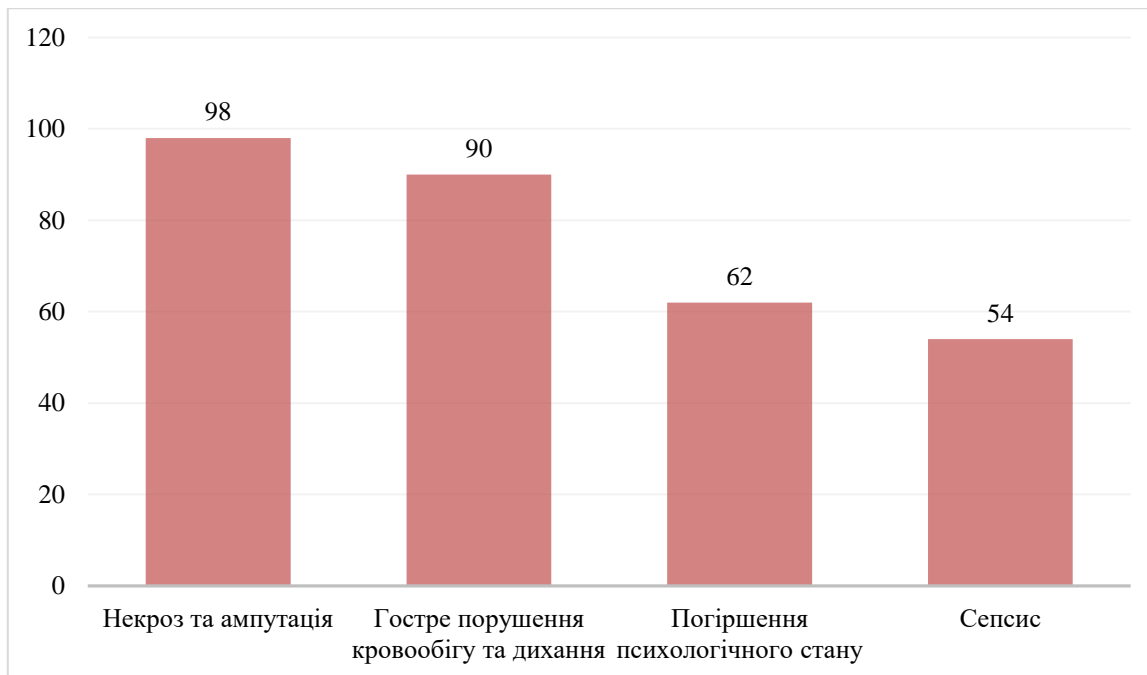
Мал. 2. Вміння надавати медичну допомогу

При оцінці свого рівня володіння навичками надання домедичної допомоги при синдромі тривалого здавлення жоден з опитаних не оцінив свої вміння на 10 балів. 11% обрали на шкалі (Мал. 3) цифру 4, по 8% цифру 3, та 81% цифру 1 що говорить про рівень вмінь ближче до мінімального.

Мал. 3. Шкала оцінки рівня володіння навичками надання домедичної допомоги при СТЗ

Серед зазначених наслідків, до яких може призвести несвоєчасне надання домедичної допомоги постраждалим, 98% обрали некроз тканин із подальшою ампутацією, 90% - гостре порушення кровообігу та дихання, 62% погіршення психологічного стану, та 54% розвиток сепсису (Мал. 4).

Мал. 4. Наслідки, до яких може призвести несвоєчасне надання домедичної допомоги

Висновки. В результаті проведеного опитування ми з'ясували, що більшість населення не знає достатньої інформації щодо краш-синдрому та не володіє необхідними навичками першої домедичної допомоги. Тож населення потребує додаткової інформації щодо даного синдрому, особливо під час війни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. URL: <https://forms.gle/ZAbNWBH7kW6qoBr99>
2. URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/37551>
3. Синдром тривалого стискання: Навчально-методичний посібник для лікарів-інтернів різних спеціальностей / Кравець О. В., Клигуненко О. М., Єхалов В. В. та ін. – Львів: Видавництво «Новий Світ - 2000», 2021. – 194 с.